

Hudba, poezie a čas v Brně

Pro žáky 8.-9. třídy základní školy.
Předpokládaná doba výletu 40 minut.

1. Socha Jana Skácela (Jiří Sobotka, park Špilberk)

Text pro učitele:

„Díváme se na sochu Jana Skácela, jednoho z nejvýznamnějších moravských básníků, která stojí přímo v parku pod Špilberkem. Ale podívejte se pozorně – tato socha je jiná. Básníková tvář je totiž složená z velkého množství nerezových trubek, jimiž lze symbolicky vyhlížet na město Brno Skácelovými očima. Pojďme zjistit, co znamenají nápisy kolem a jak tento nenápadný památník vypráví básníkův příběh.“

Otázky:

Kdo byl Jan Skácel?

- *Odpověď pro učitele:* Básník, autor lyrické poezie, spojený s Moravou a přírodou.

Jaké nápisy jsou v podstavci sochy vyryta a jaký mají význam?

- *Odpověď pro učitele:* Dětství, ticho, krajina a smrt; témata, která prostupují jeho tvorbou

Tvůrčí aktivita:

- Každý žák si vybere jedno z těchto slov. Na papír napíše krátkou asociaci (jednu větu nebo myšlenku), která ho k danému slovu napadne.
- Ti, kdo chtějí, mohou svůj nápad přečíst nahlas.

2. Socha Mozarta (Kurt Gebauer, před Redutou)

Text pro učitele:

„Tady stojíme před divadelním domem Redutou a představte si, že v roce 1767 o Vánocích, kdy bylo Mozartovi pouhých 11 let, tady koncertoval! Tento kluk, génius své doby, se zapsal do hudební historie už jako dítě. Umělec Kurt Gebauer ho ale nezobrazil jako vážného hudebníka, kterého známe z obrazů, ale jako hravého kluka, který létá na vlnách hudby. Co si myslíte, proč zvolil právě takovou podobu?“

Otázky:

Poznáte, na čem to malí Mozart balancuje?

- *Odpověď pro učitele:* Na klavichordu – předchůdce klavíru, strunný klávesový nástroj

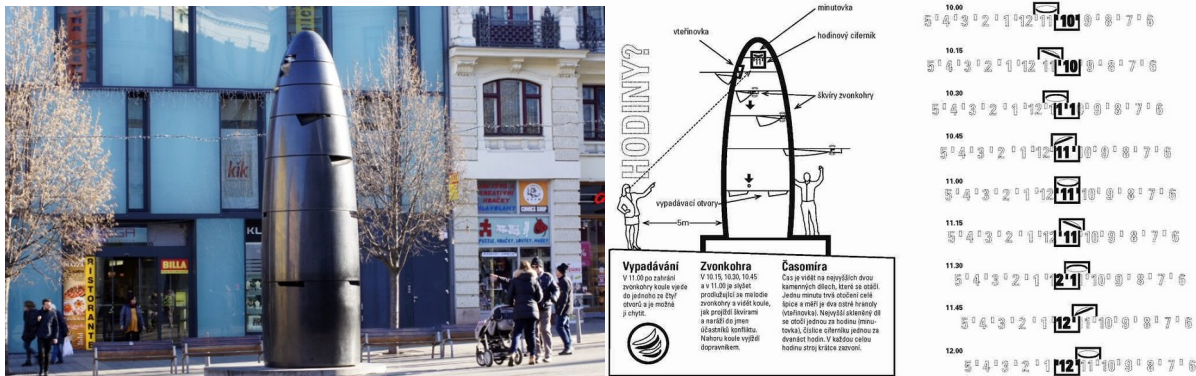
Dokázal by někdo přijít na to, proč má pouze jedno křídlo?

- *Odpověď pro učitele:* Odkazuje na jeho tragický konec; zemřel mlád a v chudobě

Tvůrčí aktivita:

Učitel pustí krátkou ukázkou z některé Mozartovy skladby. Děti si představí, že Mozartova hudba má barvy nebo tvary, a vytvoří kresbu inspirovanou zvuky, které si s ním spojují.

3. Multifunkční hodinový stroj – Brněnský orloj (Oldřich Rujbr, Petr Kameník, náměstí Svobody)

Text pro učitele:

„Díváme se na Brněnský orloj, jedinečné dílo moderní architektury a designu, které dominuje náměstí Svobody. Na první pohled vypadá jako abstraktní socha, ale ve skutečnosti je to funkční hodinový stroj. Jeho neobvyklý tvar připomíná náboj, což odkazuje na bohatou historii města, zejména na obléhání Brna Švédy v roce 1645. Tento stroj měří čas jiným způsobem – zjistit, kolik je hodin, vyžaduje pozornost a trochu trpělivosti. Navíc každý den v 11:00 z něj vypadne skleněná kulička, kterou si šťastný návštěvník může odnést jako suvenýr. Pojďme se podívat blíže a odhalit tajemství tohoto fascinujícího díla.“

Otázky:

Co symbolizuje tvar Brněnského orloje?

- *Odpověď pro učitele:* Tvar připomíná náboj, což odkazuje na obléhání Brna Švédy v roce 1645 a na odvahu jeho obránců.

Jak tento hodinový stroj funguje?

- *Odpověď pro učitele:* Čas ukazuje pomocí čtyř otvorů, skrze které lze číst hodiny podle rotujících částí uvnitř. Vyžaduje to trpělivost a přesné pozorování.

Co se děje každý den v 11:00?

- *Odpověď pro učitele:* Z hodinového stroje vypadne skleněná kulička, kterou si může vzít ten, kdo ji zachytí. Je to odkaz na slavnou legendu o zvonění na Petrově, které zmátlo švédské obléhatele.

Tvůrčí aktivita:

- Žáci si představí, že sami navrhují kuličku, která bude symbolizovat jejich město nebo třídu.
- Na papír stručně popíší (nebo nakreslí), co by na kuličce bylo a proč.